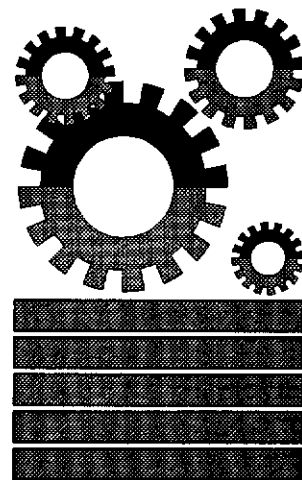

صنعت

به طوری که در جدول مذکور و مورد اشاره در بالا ملاحظه می شود درآمد کارخانه شرکت ملی ذوب آهن CNS در کمتر از هشت سال به نحو چشمگیری افزایش یافته و رقم ۴۱۵ میلیون دلار زیان شرکت را به ۲۰۰ میلیون دلار سود تغییر داده است، همین طور در مورد کارخانه توبارون است که عملکرد کارخانه از ۱۴۶ میلیون دلار زیان به ۱۲۶ میلیون دلار سود تبدیل شده است. در خور توجه این که خصوصی سازی یا مشکلات فراوان رودرو بود و در نقاط

براساس آمارهای منتشره از سوی یکی از بانکهای معتبر برزیل که حاصل بررسی همه جانبه و چگونگی وضعیت ۴۶ شرکت بزرگ صنعتی کشور برزیل است و پس از خصوصی سازی آنها ارائه شده است طی سالهای ۱۹۸۱ تا ۱۹۹۴ طبق آمار مندرج در جدول زیر نرخ افزایش سرمایه گذاری، بدهیها، سود، تولید و میزان فروش به نسبت کارگر و تعداد کارگران به ترتیب ۳۰۰، ۳۰۰، ۲۷۸، ۳۵۰، ۳۰۰، ۴۰۰ درصد در مورد آخر کاهش نشان می دهد.

درصد تغییرات شرکتها پس از خصوصی سازی

تعداد کارگران	۳۱ درصد کاهش
تولیدات	۲۷ درصد افزایش
میزان فروش به نسبت کارگر	۸۳ درصد افزایش
سود	۵۰۰ درصد افزایش
بدهیها	۳۰۰ درصد افزایش
سرمایه گذاری	۴۰۰ درصد افزایش

مختلف کشور پراکنده در مورد شرکت معدنی وال دوریودوسه OCVRD که از جمله عمده ترین شرکتهای معدنی برزیل است و در نهایت در ماه مه سال جاری طبق نوشته تشریحی مورد اشاره و ناشر اطلاعات مربوط، خصوصی سازی شد، در مدت کمتر از یکسال سود آن از ۱۱۱ میلیون دلار به ۲۵۲ میلیون دلار افزایش یافت. افزون بر این بدون آن که تغییری در ترکیب کارکنان به عبارت دیگر تعداد

به طور نمونه باید یادآور شد که در این بررسی به طور نمونه در زمینه ذوب آهن، شرکتهای ملی ذوب آهن CNS که در سال ۱۹۸۳ خصوصی سازی شد و ذوب آهن توبارون CST واقع در ایالت اسپریتوسانتو مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند. چگونگی وضعیت هر یک از آنها در پایان سال ۱۹۹۶ در جدولهای مربوط و متعاقب به روشنی عملکرد آنها را نشان می دهد.

شرکت ملی ذوب آهن CNS

موضوع	سال	۱۹۸۹	۱۹۹۶
تعداد کارکنان		۲۳/۷۰۰/-	۱۲/۵۳۳/-
تولید به ازای یک کارگر به دلار درآمد یا زیان (میلیون دلار)		زیان: ۴۱۵	سود: ۴۸۶ تن فولاد

شرکت ذوب آهن توبارون CST

موضوع	سال	۱۹۸۶	۱۹۹۲
تعداد کارکنان		۶/۱۰۰/-	۳/۵۹۶/
تولید به ازای یک کارگر به دلار درآمد یا زیان (میلیون دلار)		زیان: ۱۴۶	سود: ۱۲۶

اثرات خصوصی سازی بر صنایع برزیل

مرکز تحقیقات و بررسیهای اقتصادی آفاق ایران

برزیل از جمله کشورهای آمریکای جنوبی است که طی سالها با تورم فوق العاده بالا و گاه با نرخ چهار رقمی تورم رو به رو بوده است و از نظر اداری - تشکیلاتی دست به گریبان مشکلات فراوان و به ظاهر غیر قابل علاج. براساس بررسی آماری جدیدی که توسط وزارت امور خارجه از نشریه VEJA برزیل استخراج شده آمده است که پس از خصوصی سازی صنایع در برزیل که از سال ۱۹۸۱ آغاز شد و کماکان همچنان ادامه دارد تغییرات چشمگیر و از حد تصور فراتر و در خور توجهی در عملکرد صنایع این کشور رخ کرده است.

پیش از آن که به بررسی اثرات خصوصی سازی بر صنایع برزیل بپردازیم به نظر می رسد الزاماً باید یادآور شد که برزیل از جمله جمهوریهای فدراتیو آمریکای جنوبی است که از لحاظ وسعت با ۸/۵۱۱/۹۹۶ کیلومتر مربع پهخته پنجمین کشور جهان محسوب است و طبق آمار سرشماری ۱۹۹۲ جمعیتی برابر ۱۵۳/۸۵۰/۰۰۰ را در خود جای داده است و گفته می شود از درآمد سرانه ای بیش از ۳۰۰۰ دلار در سال برخوردار است. این رقم طبق آمار رسمی و منتشره در سال ۱۹۹۲ برابر ۲۷۷۰ دلار در سال برای هر فرد برزیلی بوده است.

کالا و خدمات در اقتصاد، برزیل را از چنان توانائی برخوردار خواهد ساخت که خود به عنوان قطبی در آمریکای غربی از توان کمک به سایر کشورهای عقب مانده منطقه جایگاه مشخص و در خور اهمیتی را اشغال خواهد کرد.

مهرآفرین

برگرفته از مجله برزیلی VEGA

بودند با وجود برپائی مشکلات در مسیر اجرای آن در نهایت آثار مثبت خود را به دست کم برخی واحدهای صنایع که نمونه‌هایی از آن مورد اشاره قرار گرفت آشکار کرده است. مسئولین اجرای برنامه خصوصی سازی در این کشور که همچنان دست اندرکار خصوصی سازی واحدهای صنعتی و به طور کلی واحدهای دولتی می‌باشند بر این باورند که به زودی با به پایان رسیدن برنامه خصوصی سازی، افزایش بهره‌وری در کلیه زمینه‌های تولید

زمینه خصوصی سازی هواپیماسازی در برزیل. ملاحظه می‌شود که یکی از شرکت‌های هواپیما سازی فوق‌العاده مهم برزیل واقع در نزدیکی ایالت (سان پائولومی) که در سال ۱۹۹۴ پس از درگیریهای فراوان و بیشتر ناشی از فساد خواهی مخالفان خصوصی سازی و برنامه‌های اصلاحات اقتصادی در فعالیت خصوصی سازی شد و هم اکنون سرگرم و دست اندرکار مونتاژ هواپیماهای مسافربری ۱۴۵ نفره EMB می‌باشد و پیش از خصوصی سازی در معرض ورشکستگی قرار داشت اکنون بیش از ۸۰۰ قرارداد به ارزش ۲/۷ میلیارد دلار

کارکنان آن داده شود میزان تولید نیز طی همین مدت کوتاه یکساله تا حدود زیادی افزایش یافته است.

در مورد شبکه راه‌آهن که به نسبت شبکه حمل و نقل هوایی آن کشور تا حدود زیادی توسعه نیافته و به عبارت دیگر ابتدائی می‌باشد و طی سال ۱۹۹۵ تا ۱۹۹۶ تعداد کارکنان خود را از ۴۵۰۰۰/- به ۱۶۰۰۰/- نفر کاهش داده و لذا با افزایش عملکرد راه‌آهن در حمل بار که به ازاء هر کارگر از ۸۳ تن به ۱۸۵ تن افزایش یافت به تبع آن ۳۰۰ میلیون دلار زیان شرکت به ۱۸ میلیون دلار سود تبدیل شد.

عملکرد شبکه راه‌آهن برزیل

موضوع	سال	۱۹۹۵	۱۹۹۶
تعداد کارکنان		۴۵/۰۰۰/-	۱۶/۰۰۰/-
میزان فعالیت تن بار به ازای یک کارگر		۸۳	۱۸۵
عملکرد به میلیون دلار		زیان: ۳۰۰	سود: ۱۸۰

برای تولید و فروش هواپیماهای مورد اشاره را با خریداران خارجی به امضاء رسانده است و تعداد زیادی هواپیما از نوع مورد اشاره به ممالک ایالات متحده، فرانسه، پرتغال و انگلستان فروخته است. لازم به یادآوریست که تعداد کارکنان این شرکت طی سالهای ۱۹۹۳ تا ۱۹۹۶ از ۶۳۰۰ نفر به ۳۲۰۰ نفر و تولید آن از ۴۰/۰۰۰/ دلار به ازای هر کارگر به ۱۲۰/۰۰۰/ دلار به ازای هر کارگر افزایش یافته و ۳۳۰ میلیون دلار زیان آن در سال ۱۹۹۳ به ۴۰ میلیون دلار سود در سال ۱۹۹۶ افزایش یافته است.

نتیجه بررسی آن که خصوصی سازی صنایع در برزیل که مسئولین و کارگزاران

نگاهی به گزارش مورد اشاره در مورد نیرو نیز نشاندهنده آنست که وضعیت شرکت برق لایت که در سال ۱۹۹۶ خصوصی سازی شده است دست کمی از سایر موارد خصوصی سازی شده ندارد و به طور مثال همان‌طور که در جدول متعاقب ملاحظه می‌شود تعداد کارکنان این شرکت طی دوره کوتاهی که بیشتر از سال ۱۹۹۵ تا ۱۹۹۶ نبوده است از ۱۰/۹۹۰ نفر به ۶/۸۷۷ نفر کاهش یافته و میزان فعالیت نیز از ۲۵۰ نفر مصرف‌کننده به ۴۵۳ نفر به ازای هر کارگر افزایش یافته است. لذا ۱۱۱ (یکصد و یازده میلیون) دلار زیان طی کمتر از یکسال به ۱۷۳ میلیون دلار سود تبدیل شده است.

عملکرد شرکت برق لایت LIGHT

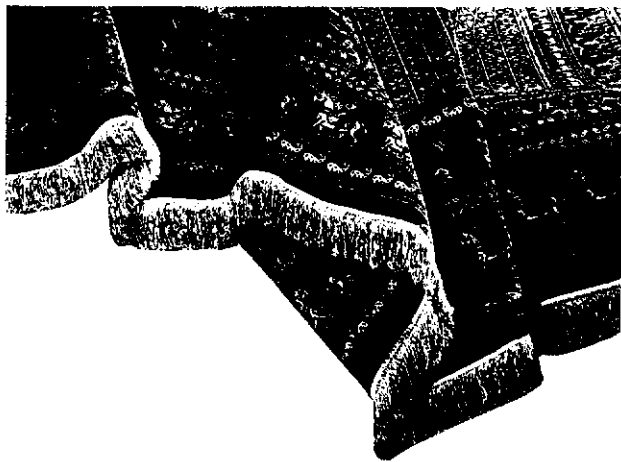
موضوع	سال	۱۹۹۵	۱۹۹۶
تعداد کارکنان		۱۰/۹۹۰/-	۶/۸۷۷/-
میزان فعالیت (مصرف‌کننده به ازای کارگر)		۲۵۰	۴۵۳
عملکرد (میلیون دلار)		زیان: ۱۱۱	سود: ۱۷۳

به لحاظ وحشت از بروز تشتهای اجتماعی نیز در اجرای آن با مشکلات فراوان روبه‌رو

یکی از موارد دیگری که در گزارش مورد اشاره عنوان شده است، موردیست در

نگاهی به صنعت فرش هند و مشکلات آن

تهیه و گردآوری: مصطفی شیرمحمدیان

اجتماعی و اقتصادی است و صرفاً با وضع مقررات و ایجاد موانع نمی‌توان جلو این کار را گرفت.

براساس آمارهای موجود در هندوستان بین ۷۰ - ۴۰ میلیون کودک در کشور در زمینه‌های مختلف از جمله فرش بافی مشغول به کار هستند. و در کشوری که ۲۵۰ میلیون نفر آن زیر خط فقر می‌باشند و نصف جمعیت آن بی‌سواد و حدود ۱۸ درصد جمعیت بی‌کار، نمی‌توان انتظار داشت که کودکان از جمله در کارگاههای فرش بافی کار نکنند. با این حال، به تدریج در کشورهای واردکننده فرش هند فکر مخالفت با کار کودکان بالا گرفته و احتمال عدم خرید فرش هند به دلیل استفاده از کار اطفال نیز وجود دارد. به همین دلیل نیز مقامات هندی ولو به صورت اسمی و ظاهری مبارزه با کار

قدیمی فرش ایران می‌باشد (لازم به ذکر است که صنعت بافت فرش نیز از ایران به شبه قاره هند راه یافته است).

کار کودکان در صنعت فرش

پس از تصویب قانون منع کار اطفال در سال ۱۹۸۶ در هند، از کار اطفال در صنعت فرش ظاهراً و قانوناً جلوگیری می‌شود مگر به عنوان آموزش و در محیط‌های خانوادگی. ولی عملاً اطفال مانند همه زمینه‌های دیگر در کارگاههای فرش بافی خصوصی و خانوادگی حضور و فعالیت دارند به نحوی که شورای تشویق صادرات فرش در اندیشه است مقرراتی وضع کند که از کسانی که از کار اطفال در کارگاههای خود جهت بافت فرش بهره می‌برند، فرش برای صادرات خریداری نشود. در اصل کار کودکان مسئله‌ای

- ۱- آلمان با ۳۸/۲ درصد
- ۲- آمریکا با ۳۴/۰۵ درصد
- ۳- سایر نقاط جهان (اقیانوسیه، فرانسه، انگلیس، سوئد، ایتالیا و ژاپن) با ۲۷/۷۵ درصد

از کل فرشهای صادراتی هند به آلمان همگی در خود آن کشور استفاده نمی‌شود بلکه غالباً به سایر بازارهای اروپایی صادرات مجدد می‌شود. این بدین معنی است که اصلی‌ترین و بزرگترین و ثروتمندترین بازار فرش هند آمریکا می‌باشد، که در واقع پس از قطع ارتباط تجاری بین ایران و آمریکا به وجود آمده است. این بازار هم از جهت کیفیت و هم ارزش بهترین بازار هند است.

جدول شماره یک نشان‌دهنده وضعیت صادرات انواع فرش هند و بازارهای عمده آن می‌باشد.

۹۰ درصد فرشهای صادراتی هند در شهر "میرزاپور" و "بهادوئی" در ایالت اوتارپرادش بافته و صادر می‌شود. البته کشمیر نیز از جهت بافت فرش معروف است ولی بیشتر تولیدات آن جهت مصرف داخلی است. طرح و نقشه فرشهای هندی غالباً برگرفته و تقلیدی از طرحهای

صنعت فرش و گلیم در هند از زمان پادشاهان سلسله مغول رونق گرفت و به سرعت جای خود را در کشور باز نمود. در کتاب Guinness Book of World Records یک قالی ابریشمی بافت هند عنوان بهترین فرش بافته شده جهان تا آن زمان را کسب کرد. امروز هم پس از فرش ایران فرشهای هندی به خاطر بافت و هنرهای به کار رفته در آن در بازار جهانی جای خود را دارند. در واقع از هر چهار فرشی که وارد بازارهای جهانی می‌شود یک مورد آن بافت هند است.

صادرات فرش هند در سالهای اخیر رشد قابل توجهی داشته، به طوری که مبلغ آن از ۱۵۷/۶۶ کروڑ روپیه (۴۳/۷ میلیون دلار) در سال ۸۱ - ۱۹۸۰ به ۱۹۵۹/۸ کروڑ روپیه (۵۴۴/۳ میلیون دلار) در سال ۹۶ - ۱۹۹۵ افزایش یافته است. میزان رشد صادرات فرش هند در این فاصله ۱۴ ساله ۱۰۵۶ درصد بوده که به طور متوسط سالانه ۷۵ درصد رشد داشته است.

رئیس شورای توسعه صادرات فرش هند آقای O.P. Garg اعلام کرد میزان صادرات فرش برای سال ۹۶ - ۱۹۹۵، ۲۰۰۰ کروڑ روپیه معادل ۵۵۵/۵ میلیون دلار پیش بینی شده بود که با توجه به صادرات واقعی و تحقق یافته در این سال یعنی ۱۹۵۹/۸ کروڑ روپیه، تنها ۴۰/۲۰ روپیه (۱/۲ میلیون دلار) کمتر از هدف پیش‌بینی شده می‌باشد.

کل واردات قالی دست‌بافت جهان در سال ۱۹۸۵، ۱۰۱۰ میلیون دلار بوده که این رقم در سال ۱۹۹۳ به ۲۱۲۷ میلیون افزایش یافته و انتظار می‌رود این رقم به ۳۰۰۰ میلیون دلار در سال ۲۰۰۰ برسد. بازارهای عمده صادرات فرش هند عبارتند از:

صادرات فرشهای دست‌بافت پشمی، قالیچه، گلیم پشمی، نمد طی سالهای ۹۲ - ۱۹۹۱، ۹۴ - ۱۹۹۳، ۹۶ - ۱۹۹۵

جدول شماره یک

کشور مقصد	۱۹۹۳-۹۴		۱۹۹۱-۹۲		۱۹۹۵-۹۶	
	روپیه (کروڑ)	دلار میلیون	روپیه (کروڑ)	دلار (میلیون)	روپیه (کروڑ)	دلار (میلیون)
۱ آلمان	۲۷۶/۳۵	۱۱۲/۱۲	۵۵۲/۱۷	۱۷۶/۰۵	۶۸۶/۹۱	۱۹۰/۸۰
۲ ایالات متحده آمریکا	۲۶۱/۱۰	۱۰۵/۹۳	۴۶۰/۲۸	۱۴۶/۷۵	۵۹۲/۸۱	۱۶۴/۶۶
۳ سوئیس	۳۷/۸۱	۱۵/۳۴	۶۰/۹۰	۱۹/۴۲	۷۸/۵۲	۲۱/۸۱
۴ ایتالیا	۱۸/۳۴	۷/۴۴	۴۷/۸۶	۱۵/۲۶	۷۲/۷۳	۲۰/۲۰
۵ ژاپن	۱۶/۰۳	۶/۵۰	۴۶/۷۳	۱۴/۹۰	۸۷/۷۳	۲۴/۲۴
۶ سایر کشورها	۱۳۵/۳۷	۵۴/۹۲	۲۲۲/۰۶	۷۰/۸۰	۴۴۱/۱۰	۱۲۲/۵۲
جمع کل	۷۴۵/۰	۳۰۲/۲۵	۱۳۹۰/۰۰	۲۴۲/۱۸	۱۱۵۹/۸۰	۵۴۴/۳

اطفال را همیشه عنوان می‌نمایند.

مشکل صادرکنندگان فرش

به جز مشکل کار کودکان، صنعت فرش هند با مسائل دیگری نیز مواجه است که می‌توان آنها را به شرح زیر تشریح نمود:

۱- صادرکنندگان فرش در حال حاضر برای امتیازات بانکی متجاوز از ۹۰ روز یعنی چیزی بالغ بر ۲۲ درصد بهره می‌پردازند که این امر باعث بالا رفتن قیمت محصولات صادراتی فرش می‌گردد و آن را غیر قابل رقابت در برابر محصولات سایر کشورها، در بازارهای جهانی می‌نماید.

۲- با توجه به اینکه صدور فرش دارای طبیعتی کند در بازگشت سرمایه دارد و چرخه بازگشت سرمایه در این رشته معمولاً حدود یک سال به طول می‌انجامد، اعتبارات ۹۰ روز هرگز کفاف نیازهای صادرکنندگان را نمی‌کند (جدای از بالا بودن نرخ بهره ۹۰ روزه، نکته قابل توجه اینکه در صورت عدم بازپرداخت در موعد مقرر این نرخ بهره افزایش نیز می‌یابد).

در این ارتباط پیشنهاد شده بانک مرکزی زمان اعتبارات را از ۹۰ روز به ۱۸۰ روز افزایش دهد و نرخ بهره را نیز به سطح نرخ بهره جهانی یعنی زیر ۷ درصد برساند (هم درباره اعتبارات قبل از حمل کالا و هم بعد از حمل کالا). همچنین به نظر آقای "گرگ" چنانچه تأخیر در بازپرداخت حاصل شود، بسته به مدت تأخیر در بازپرداخت، نرخ جریمه دیرکرد باید تنظیم شود.

لازم به ذکر است در فاصله سالهای ۸۵-۱۹۷۵ صادرات فرش از جوازباز صادراتی خوبی در هند برخوردار بوده است ولی حکومت هند به تدریج این مزایا و جواز را از میان برداشت و وضعیت صنعت فرش را دچار مشکلات نمود. صنعت فرش در هند باعث اشتغال چشمگیر نیروی کار شده است و اصولاً نیاز به سرمایه زیادی ندارد (در واقع این

صنعت کاربر است تا سرمایه بر) و لذا به نظر شورای صادرکنندگان فرش این صنعت بایستی مورد حمایت اعتباری دولت قرار گیرد. در واقع به نظر این شورا تشویق صادرات فرش و ایجاد تسهیلات برابر است با ایجاد اشتغال و تسکین مسئله فقر در هند.

در هندوستان حدود دو میلیون نفر در صنعت فرش اشتغال دارند و صادرکنندگان فرش نیز از بخش صنایع کوچک تشکیل یافته‌اند و طاقت تحمل هزینه گزاف اعتبارات را ندارند. مخصوصاً که مشکلات حمل و نقل، کمبودهای زیربنائی و کمبودهای اساسی در تسهیلات بندری، صادرکنندگان را از بازپرداخت به موقع پولهای دریافتی از بانکها محروم می‌کند.

۳- فصلی بودن فرش باقی در هند، در ماههای آوریل و مه (در بهار و قسمتی از تابستان) بافت و تولید فرش کمتر می‌شود زیرا حرارت هوا افزایش می‌یابد. و این فصل، فصل بارانهای شدید موسمی و شیوع بیماریهاست که همین عوامل باعث کاهش در تولید و در نتیجه ایجاد اشکال جهت اجرای تعهدات صادرکنندگان هندی به طرفهای خارجی می‌گردد.

۴- عدم وجود نظم و قانون کافی در مناطق قالی بافی و کم شدن مواد اولیه.

۵- عدم محاسبه ارزی فروش فرش به جهانگردان (به عنوان صادرات) که باعث دریافت ۱۲ درصد مالیات بر فروش از آنان می‌گردد.

۶- نبودن طرحهای جدید فرش باقی و پویا نبودن این صنعت در مقایسه با ایران که پویایی خاصی داشته و هر روزه طرحهای جدید به بازار عرضه می‌شود که می‌توانند جذابیت خاصی را برای خریداران خارجی داشته باشد.

در پایان ذکر این موضوع ضروری است که سیستم پیمان ارزی در هند وجود ندارد و بازرگانان در تمام رشته‌ها از جمله صادرات فرش پس از گشایش اعتبار از طرف خریدار اقدام به صدور کالا می‌کنند

می‌باشد. در ضمن هر یک دلار برابر با ۳۶ روپیه هند است.

2- CARPET EXPORT PROMOTION COUNCIL (CEPC)

پی‌نوشت:
۱- هر کرور معادل ۱۰ میلیون روپیه

N.K.K.K.

معتبرترین شرکت بازرسی در خاورودر

Nippon Kaiji Kentei Kyokai
International Inspection and Surveying Organization

نماینده رسمی در ایران
شرکت راهبانان با مسئولیت محدود
حمل و نقل بین‌المللی و خدمات کشتیرانی

تهران ۱۵۸۵۹ کریسغان زند، خردمند شمالی
شماره ۱۳۵، طبقه چهارم، صندوق پستی: ۴۵۸۴-۱۴۱۵۵
تلفن: ۲۱-۸۳۷۶۲، ۳-۸۸۲۵۹۰۱
فاکس: ۸۸۲۰۳۷۶، تلکس: ۲۱۴۳۱۹ و ۲۲۶۳۲۷